

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/176/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012860
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123012860.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondillovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, pre prečin nebezpečného elektronického obťažovania podľa § 360b ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 25. septembra 2023, sp. zn. 105T/34/2023, na neverejnom zasadnutí konanom 5. októbra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

- I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie v bodoch II. a III. zrušuje.
- II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa žiadosť obvineného A. B. o nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 25. septembra 2023, sp. zn. 105T/34/2023 (ďalej tiež napadnuté uznesenie), rozhodol takto:
  - I. Podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku sa obvinený A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov od 06.07.2023, z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ponecháva vo väzbe, pretože dôvody väzby naďalej trvajú.
  - II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa väzba u obvineného A. B., nar. XX.XX.XXXX dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.
  - III. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku súd návrh obvineného A. B., nar. XX.XX.XXXX, na nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka neprijíma.
  - IV. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku súd návrh obvineného A. B., nar. XX.XX.XXXX, na nahradenie jeho väzby písomným sľubom obvineného neprijíma.
2. Proti tomuto uzneseniu podal A. B. (ďalej len obžalovaný, keďže vo veci už bolo vytýčené hlavné pojednávanie) sťažnosť ihneď po jeho vyhlásení na výsluchu, prokurátor sa práva na podanie sťažnosti výslovným vyhlásením vzdal.
3. Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. 26. septembra 2023.
4. Obžalovaný zahlásenú sťažnosť odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu Doc. JUDr. Štefana Kočana, PhD. (ďalej len obhajca) osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 26. septembra 2023.
5. V sťažnosti obhajca uviedol, že podal osobne na prokuratúru 4.9.2023 žiadosť o prepustenie z väzby, pričom prokuratúra o žiadosti nerozhodla, ale čakala na ukončenie vyšetrovania, ktoré bolo 11.9.2023 preštudovaním spisu vo ÚVTOS a ÚVV v Leopoldove a až 18.9.2023 túto žiadosť o prepustenie z väzby prokuratúra predložila súdu spolu s obžalobou. Podľa obhajcu týmto postupom boli porušené práva obžalovaného.

6. Ďalej obhajca v sťažnosti poukázal na rozhodnutie okresného súdu, ktorým bol obžalovaný ponechaný na slobode pri nahradení jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka so súčasnou kontrolou uložených povinností a obmedzení s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami, ako aj uznesenie krajského súdu, ktorý na podklade sťažnosti prokurátora toto uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovaného vzal do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Zdôraznil, že sudca pre prípravné konanie vo svojom uznesení okrem iného uviedol, že väzba v tomto prípade je možná, ale nie nevyhnutná, preto bola nahradená miernejším inštitútom, pričom poukázal na vyjadrenie poškodenej, ktorá súhlasila s kontrolou technickými prostriedkami - zariadením varovania blízkosti.

7. Ďalej obhajca uviedol, že krajský súd, ktorý rozhodoval o sťažnosti prokurátora, si osvojil jej tvrdenia uvedené v sťažnosti, hoci sa nezakladali na pravde a ani počas celého prípravného konania sa nepotvrdili. Išlo najmä o to, že :

- obžalovaný mal pred 20 rokmi zbiť svoju manželku - tieto skutočnosti boli vymyslené, nikdy svoju manželku nezbil a vo spisovom materiáli, ktorý bol vytvorený počas prípravného konania sa nikde nenachádza zmienka o tom, že mal niekedy zbiť svoju manželku (neuvádzala to ani poškodená pri svojom výsluchu),
- obžalovaný sa mal liečiť na psychiatrii, on sa nikdy neliečil na psychiatrii,
- obžalovaný je gemblér a závislý od hracích automatov, čo sa nezakladá na pravde, o čom svedčia závery znalca v znaleckom posudku,
- poškodená sa obáva o svoj život, nie je to pravda, sama uviedla, že sa neobáva o svoj život a dala súhlas s kontrolou elektronickými prostriedkami.

8. Ďalej obhajca poukázal na závery znalca z odboru zdravotníctva, ktorý uviedol, že pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný pre spoločnosť, nie je závislý od hracích automatov, neliečil sa na psychiatrii, teda potvrdil to, čo obžalovaný uviedol pri svojom výsluchu 25.9.2023. Ďalej obhajca uviedol, že ak súd argumentoval tým, že sa mal dopustiť stíhaného trestného činu počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia Okresným súdom Piešťany sp. zn. 8T/35/2020, tak išlo o odsúdenie za trestný čin krádeže v roku 2020 v základnej skutkovej podstate podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., pričom mu bola určená podmienka na 5 rokov, čo je síce nemenné, no predsa sa jedná o majetkový trestný čin.

9. V ďalšej časti sťažnosti obhajca poukázal na výpoveď obžalovaného, ktorý uviedol, že si písaním SMS správ ani neuviedol, že sa dopúšťa trestného činu, nakoľko komunikácia medzi ním a poškodenou bola podobná písaniu SMS správ. Ďalej obhajca polemizoval so záverom okresného súdu, že sa nezmenili väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a to v súvislosti s negatívnymi charakteristikami osoby obžalovaného, konkrétne pozitívnou lustráciou v registri trestov, registri priestupkov a v kontexte so závermi znaleckého posudku a že sa dopustil trestného činu v priebehu podmieneného odsúdenia, lebo tieto skutočnosti vedel aj sudca pre prípravné konanie, keď mu väzbu nahradil horeuvedenými opatreniami, pričom za novú okolnosť obhajca považuje záver znalca, že pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, nie závislý od hracích automatov, nie je psychiatrický pacient.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti obhajca navrhol, aby krajský súd spomínané nepravdivé skutočnosti nebral do úvahy a aby obžalovaného prepustil z väzby s tým, že pominuli dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Alternatívne, ak krajský súd dospeje k názoru, že existujú dôvody väzby, navrhol väzbu obžalovaného nahradiť jednak písomným sľubom obžalovaného a dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami tak, ako to bolo uložené v uznesení z 30.6.2023.

11. Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti obžalovaného do konania neverejného zasadnutia nevyjadril.

12. Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa §

446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

13. Krajský súd ako nadriadený orgán príslušný na rozhodnutie o sťažnosti najskôr skúmal procesné podmienky a zistil, že sťažnosť podal obžalovaný ako oprávnená osoba, podal ju v zákonom stanovenej lehote a smeruje voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná. Následne postupom podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým podal obžalovaný sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že jeho sťažnosť nie je dôvodná.

K formálnym podmienkam väzby a konaniu predchádzajúcemu

14. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom uznesenia, krajský súd prieskumom obsahu spisového materiálu zistil, že

- obžalovaný je na základe obžaloby podanej na okresnom súde 18. septembra 2023 stíhaný pre skutok tam opísaný, právne kvalifikovaný ako prečin nebezpečného elektronického obťažovania podľa § 360b ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.,

- pre tento skutok bol obžalovaný v prípravnom konaní vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. uznesením Krajského súdu v Trnave zo 6. júla 2023, sp. zn. 3Tpo/300/2023, z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., s tým, že väzba mu začala plynúť od 6. júla 2023 o 13:46 hod., pričom do doby výkonu väzby krajský súd započítal aj dobu obmedzenia osobnej slobody obvineného od 13:25 hod. dňa 27.06.2023 do 15:00 hod. dňa 30.06.2023,

- sťažnosťou napadnutým uznesením okresný súd rozhodol o ponechaní obžalovaného vo väzbe po podaní obžaloby pri súčasnom zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu,

- okresný súd pred rozhodnutím obžalovaného vypočul na výsluchu konanom 25. septembra 2023 za prítomnosti jeho obhajcu a prokurátora, ktoré osoby boli o úkone riadne a včas upovedomené, vyhlásené uznesenie vypracoval písomne a stranám ho doručil ihneď po skončení výsluchu a následne spisový materiál najbližší nasledujúci pracovný deň predložil na rozhodnutie o sťažnosti krajskému súdu.

15. Pokiaľ teda ide o konanie predchádzajúce napadnutým výrokom, krajský súd na podklade vyššie uvedenej chronológie konštatuje, že okresný súd konal o väzbe obžalovaného prednostne a urýchlene a pri rozhodovaní dodržal aj ostatné formálne podmienky, ktoré Trestný poriadok spája s takýmto rozhodovaním.

16. Pokiaľ ide o splnenie ostatných formálnych podmienok (vydanie uznesenia o vznesení obvinenia a jeho oznámenie obžalovanému a obhajcovi, dodržanie zákonných lehôt) tieto boli preskúmané už v predchádzajúcich štádiách trestného konania so záverom, že postup predpokladaný Tr. por. bol dodržaný.

17. Rovnako správne okresný súd skonštatoval, že obžaloba bola podaná v lehote 20 pracovných dní pred koncom základnej lehoty väzby v prípravnom konaní ako predpokladá zákon.

18. Pokiaľ ide o obhajobou namietané prietahy pri rozhodovaní o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby, krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že žiadosť podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu na prokuratúru 4. septembra 2023, že prokurátor v zákonom stanovenej lehote 5 pracovných dní o tejto žiadosti rozhodol tak, že jej nevyhovel a spisový materiál spolu so svojim stanoviskom predložil 8. septembra 2023 sudcovi pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava, ktorý 18. septembra 2023 zistil, že vo veci medzičasom napadla obžaloba, preto o tejto žiadosti už správne nekonal, ale ju doposlal do trestného spisu sp. zn. 105T/34/2023 za obžalobou. V takomto postupe sudcu pre prípravné konanie a následne okresného súdu, ktorý rozhodol súčasne o oboch otázkach (žiadosť, aj ponechanie), krajský súd žiadne prietahy v konaní neidentifikoval.

19. Rovnako správne okresný súd posúdil stret žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby s obligatórnym rozhodovaním o väzbe obžalovaného po podaní obžaloby. Správne rozhodol o oboch otázkach len jedným výrokom podľa ust. § 238 ods. 4 Tr. por., keďže vo svojej podstate ide o posúdenie rovnakej otázky. V tomto smere krajský súd poukazuje na príliehavé a veľmi podrobné odôvodnenie okresného súdu v napadnutom uznesení, ktoré obsahuje v podstate rovnakú argumentáciu, akú vyslovil k tejto otázke už skôr Krajský súd v Trnave v uznesení z 4. augusta 2021, sp. zn. 5Tos/95/2021.

K dôvodnosti podozrenia

20. Krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, že v štádiu po podaní obžaloby pretrváva dôvodné podozrenie, že sa obžalovaný dopustil skutku, ktorý sa mu v obžalobe kladie za vinu. K tejto otázke sa okresný súd v napadnutom uznesení podrobne vyjadril, keď poukázal na to, ktoré dôkazy nateraz svedčia v jeho neprospech, preto bez nutnosti ich opakovania si krajský súd túto výstižnú argumentáciu okresného súdu osvojuje, v podrobnostiach na ňu poukazuje a pripomína, že v konaní

o sťažnosti, ktoré je dvojinštančné, platí, že rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v rozhodnutí o sťažnosti. Možno v tomto smere doplniť, že dôvodnosť podozrenia, že sa obžalovaný dopustil skutku, pre ktorý je stíhaný, sa podaním obžaloby umocnila.

21. V tejto súvislosti krajský súd pripomína, na čo správne poukázal aj okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, že pri rozhodovaní o väzbe sa nerozhoduje o vine či nevine, že dôkazy sa nevyhodnocujú takým spôsobom, ako je to v rámci konečného (meritórneho) rozhodovania na hlavnom pojednávaní, že pri rozhodovaní o väzbe sa nevyžaduje požiadavka úplnej istoty, ale stačí, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, naplnia znaky konkrétneho trestného činu a zároveň existuje dôvodné podozrenie, že ho spáchal obžalovaný.

22. Inak povedané, posudzuje sa len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že sa dotyčná osoba mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, lebo v konaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré nasleduje potom, čo bolo v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie.

23. S poukazom na uvedené krajský súd konštatuje, že tá časť sťažnostných námietok obžalovaného, ktorá smeruje do roviny hodnotenia dôkazov a spochybňovania zisteného skutkového stavu, presahujú rámec rozhodovania o väzbe. Inak povedané, obžalovaný dané námietky uplatňuje predčasne v rámci rozhodovania o väzbe, keďže až v meritórnom rozhodnutí, po ukončení dokazovania, bude primárne okresný súd (event. sekundárne, ak bude podané odvolanie, aj krajský súd) povinný dať obžalovanému jednoznačné odpovede na ním predostreté námietky týkajúce sa skutkových okolností prípadu ustáleného vykonaným dokazovaním, ale aj na prípustnosť, či zákonnosť vykonaných dôkazov.

24. K rovnakým záverom dospel v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý opakovane konštatoval, že hlbkové, konečné hodnotenie dôkazov a posúdenie zákonnosti dôkazného procesu je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (obdobne pozri III. ÚS 569/2017, III. ÚS 183/2018, I. ÚS 221/2019). Všeobecnému súdu rozhodujúcemu o väzbe úloha celkového hodnotenia dôkazov a s tým súvisiaceho dôkazného procesu zásadne neprislúcha, len výnimočne by mohol na tomto základe konštatovať nesplnenie príslušnej materiálnej podmienky väzby, a to iba v prípade absolútneho nedostatku dôkazov proti väzobne stíhanej osobe (uznesenie Ústavného súdu SR zo 7. decembra 2021, sp. zn. I. ÚS 475/2021). A aj naďalej platí, že o prípad absolútneho nedostatku dôkazov proti väzobne stíhanej osobe v tejto trestnej veci nejde, čo odôvodnil už okresný súd v napadnutom uznesení.

K právnej kvalifikácii žalovaného skutku

25. K právnej kvalifikácii sa okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia bližšie nevyjadril, čo možno považovať za chybu. Keďže rozhodnutie okresného a krajského súdu tvoria vzájomnú jednotu, tak krajský súd tento nedostatok sám napravný konštatujúc, že skutok opísaný v obžalobe je nateraz správne právne kvalifikovaný ako prečin nebezpečného elektronického obťažovania podľa § 360b ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., nakoľko v zmysle obžaloby mal obžalovaný úmyselne prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, počítačového systému alebo počítačovej siete podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu života iného tým, že ho mal dlhodobo ponížovať, zastrašovať, neoprávnene konať v jeho mene alebo inak dlhodobo obťažovať a taký čin mal spáchať na chránenej osobe – blízkej osobe – bývalej družke a matke ich spoločných detí. V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia, kde sa vyšetrovateľ jednotlivým zákonným znakom stíhaného trestného činu podrobnejšie venoval.

K dôvodom tzv. preventívnej väzby

26. Aj pokiaľ ide o dôvody tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., sa krajský súd stotožňuje so závermi okresného súdu, že tieto u obžalovaného pretrvávajú aj po podaní obžaloby. Existencia dôvodnej obavy, že by v prípade prepustenia z väzby na slobodu konal spôsobom predpokladaným v ust. § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, je aj podľa názoru krajského súdu naďalej daná, je reálna a vyplýva z kombinácie pomerov obžalovaného a okolností posudzovaného prípadu.

27. Okresný súd k tomu uviedol, že: „Dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti (väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku) je u obvineného daná negatívnymi charakteristikami jeho

osoby. Konkrétne pozitívnu lustráciu v registri trestov, registri priestupkov, v kontexte (súvislosti) so závermi znaleckého posudku č. 63/2023 (zistené škodlivé užívanie benzodiazepínov a hazardné hranie), ako aj charakterom aktuálne žalovanej trestnej činnosti. K uvedenému väzobnému dôvodu okresný súd dodáva, že žalovaný skutok mal obvinený navyš spáchať v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody za inú jeho trestnú činnosť. Trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 8T/35/2020 zo dňa 01.06.2020, právoplatným dňa 27.06.2020 bol totiž obvinený uznaný vinným z prečinu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, ktorého výkon mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 5 (päť) rokov, t. j. do 28.06.2025.“

28. Krajský súd považuje za potrebné vyššie uvedenú argumentáciu okresného súdu doplniť, aby bola ústavne konformná. Pokiaľ ide o osobné pomery obžalovaného, krajský súd k nim dodáva, že obžalovaný bol doposiaľ až päťkrát súdne trestaný. Hoci štyri odsúdenia sú takého charakteru, že sa neho hľadí, akoby nebol odsúdený, tak je treba pripomenúť, že pri posudzovaní sklonov osoby páchať trestnú činnosť je možné prihliadať nielen na viac rokov staré odsúdenia, ale v neposlednom rade aj na také odsúdenie, ktoré je už zahladené, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel trestný čin spáchal (R 71/1975, R 10/1974). U obžalovaného sú teda z tohto uhľa pohľadu zjavne prítomné sklony k páchaniu rôznej trestnej činnosti, a to aj násilného charakteru, keďže v minulosti bol odsúdený aj za lúpež podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. na nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý vykonal. Z pohľadu existencie dôvodov tzv. preventívnej väzby je ale významnejší fakt prizvukovaný okresným súdom, že obžalovaný sa mal stíhaného skutku dopustiť počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8T/35/2020. V centrálnej evidencii priestupkov má obžalovaný za ostatné tri roky evidovaných 23 priestupkov na úseku cestnej dopravy, či tiež indikuje na jeho sklony nerešpektovať aj iné pravidlá než tie, ktoré sú chránené Tr. zák.

29. Pokiaľ ide o samotné okolnosti prípadu, treba poukázať na to, že zo stany obžalovaného nemalo ísť o ojedinelý útok na záujem chránený Tr. zák., alebo podľa uznesenia o vznesení obvinenia sa mal stíhanej trestnej činnosti dopúšťať na pravidelne sa opakujúcej báze najmenej od roku 2020 až do 27.6.2023, pričom jeho konanie malo mať vo fáze pred zadržaním gradačný charakter.

30. Ak vyššie uvedené faktory hodnotí objektívny pozorovateľ, tak musí dospieť k jedinému záveru, že dôvody tzv. preventívnej väzby sú u obžalovaného dané.

31. Na záver možno v súvislosti s tzv. preventívnou väzbou uviesť, že zmyslom tejto väzby je zaistiť osobu obvineného, u ktorého existuje dôvodná obava vyplývajúca z konkrétnych skutočností, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Uvedený väzobný dôvod sa v určitej miere odlišuje od zvyšných dvoch väzobných dôvodov a je založený na predpoklade, že účelom trestného stíhania je i predchádzanie trestnej činnosti. Pri rozhodovaní o väzbe sa nevyžaduje úplná istota, že obvinený bude konať podľa § 71 Tr. por., ak nebude vzatý do väzby. Na rozhodnutie o väzbe preto postačuje, že táto hrozba s prihliadnutím na konkrétne skutočnosti je reálna (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2012, sp. zn. 5Tost 7/2012).

Ku sťažnostným námietkam obhajoby

32. Pokiaľ obhajoba poukazovala na závery znaleckého posudku č. 63/2023 vypracovaného znalcom MUDr. Višňovským, podľa ktorých nie je obžalovaný na ničom závislý a jeho pobyt na slobode nie je zo psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť, k tomu krajský súd uvádza, že pochybnosti o psychickom zdraví obžalovaného vyslovené krajským súdom pri vzatí obžalovaného do väzby predsa neboli jediným, či nosným dôvodom, na ktorom postavil dôvodnú obavu, že by v prípade prepustenia na slobodu mohol pokračovať v trestnej činnosti. Tými sú predsa okolnosti prípadu, kedy je obžalovaný stíhaný nie pre jednorazový útok na záujem chránený Tr. zák., ale pre pravidelné, cyklicky sa opakujúce úmyselné protiprávne konanie, ktorého sa mal dopúšťať po dlhšiu dobu, v kombinácii s osobnými pomermi obžalovaného, ktorý sa mal stíhanej trestnej činnosti dopúšťať v priebehu plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia za inú úmyselnú trestnú činnosť a v situácii, kedy už v minulosti bol opakovane súdne trestaný, dokonca aj nepodmienečným trestom odňatia slobody, ktorý vykonal. Preto ani závery znalca, že obžalovaný netrpí žiadnou duševnou poruchou ani chorobou a jeho pobyt na slobode nie je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebezpečný, nie sú spôsobilé rozptýliť dôvodnú obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti pri prepustení na slobodu, keďže táto je postavená primárne na iných fundamentoch.

33. Pokiaľ obhajoba poukazovala na to, že krajský súd vychádzal pri vzatí do väzby z informácií prokurátora, že obžalovaný v minulosti fyzicky napadol poškodenú, čo sa nezakladá na pravde a nie je to zachytené ani nikde v spise, k tomu krajský súd uvádza, že túto informáciu uviedla samotná poškodená

v trestnom oznámení. Konkrétne v trestnom oznámení uviedla, že obžalovaný „.... ju v minulosti, bolo to už veľmi dávno asi pred 20 rokmi, dobil, vtedy bola ešte bezdetná, nemala žiadne vážne zranenia, mala len modriny po tele, neoznamovala to, neriešila to cez lekárov, bil ju päšťami po celom tele, kopal do nej. Neskôr keď jej chcel dať facku pri hádke, tak ona na neho vybehla, preto si to viac nikdy nedovolil nič také spraviť, fyzicky ju viac nenapadol.“ S touto informáciou ako vstupnou bolo možné v úvodných štádiách trestného konania a taktiež pri rozhodovaní o vzatí obžalovaného do väzby pracovať, keďže sa však v ďalšom nepotvrdila, resp. sa poškodenej na tento incident pri výsluchoch nik viac nepýtal, tak s ním súdy ďalej v rámci argumentácie správne nepracujú. Pokiaľ však ide o použité násilie, poškodená opakovane vo výpovediach tvrdí, že sa obžalovaný mal dopustiť násillia voči jej veciam, konkrétne voči motorovému vozidlu v jej vlastníctve, ako aj ku služobnému motorovému vozidlu, k čomu sa jej mal údajne aj priznať. Obžalovaný bol tiež v minulosti odsúdený za lúpež, čo je násilný trestný čin. Prvok násillia v jeho anamnéze tak nie je úplne cudzí.

34. Pokiaľ obhajoba poukazovala na to, že sa poškodenej hrozilo zo strany obžalovaného podľa vlastných slov vôbec nebojí, že tieto neboli spôsobilé vzbudiť u nej dôvodnú obavu o život či zdravie, ide o námietky bez právnej relevancie. Obžalovaný totiž nie je trestne stíhaný preto, že by sa mal poškodenej vyhrážať smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu (teda pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák.), ale preto, že mal úmyselne prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, počítačového systému alebo počítačovej siete podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu života poškodenej tým, že ju mal dlhodobo ponižovať, zstrašovať, neoprávnené konať v jej mene alebo inak ju dlhodobo obťažovať. A o tom, ako malo konanie obžalovaného dlhodobo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu súkromného a pracovného života poškodenej, o tom táto vypovedá veľmi detailne v podstate od začiatku trestného stíhania.

35. A pokiaľ obhajoba poukazuje na to, že krajský súd vychádzal pri vzatí obžalovaného do väzby z informácií, že obžalovaný je psychiatrický pacient, čo sa nezakladá na pravde a nevyplýva to ani zo spisu, k tomu krajský súd uvádza, že sám obžalovaný v procesnom postavení zadržaného podozrivého uviedol, že je psychiatrický pacient, že navštevoval psychiatricku v Trnave (meno neuviedol), naposledy dva roky dozadu pre úzkostné stavy, že na to berie Lexaurin, ktorý mu predpisuje obvodný lekár D. E. z Trnavy. Ako obvinený dňa 28.6.2023 o 14:48 hod. odmietol vypovedať s poukazom na to, že je v zlom psychickom rozporení, že pravidelne na dennej báze užíva Lexaurin a teraz ho nemá počas pobytu v CPZ k dispozícii, čo v podstate zopakoval aj pri následnom výsluchu 28.6.2023 o 17,57 hod. Aj 30. júna 2023 pred sudcom pre prípravné konanie, ktorý rozhodoval o väzbe, obžalovaný uviedol, že je liečený na psychiku a užíva Lexaurin. Tieto údaje potvrdzovali aj vypočuté svedkyne, konkrétne poškodenej a matka obžalovaného F. B.. Obviňovať OČTK a súdy, že za daného stavu veci pracovali pri vzatí obžalovaného do väzby s touto informáciou, tak môže len obhajoba, ktorá má právo hájiť sa spôsobom, akým uzná za vhodné, avšak nik iný, kto nechce prísť do rozporu s pravidlami logického uvažovania.

36. Vo vyššie uvedenej súvislosti je potrebné ďalej uviesť, že sám znalec MUDr. Višňovský v znaleckom posudku uviedol, že u obžalovaného zistil škodlivé užívanie benzodiazepínov. Na str. 16 posudku okrem iného uviedol, že liek Lexaurin pre svoj návykový potenciál nie je vhodný na dlhodobé dennodenné užívanie, že obvodní lekári touto preskripciou (predpisovaním) „vyrobila“ psychiatrom závislých pacientov a že bolo na mieste pri manifestácii úzkostných syndrómov riešiť to odoslaním probanda do ambulancie psychiatra, kde by bol liečený nenávykovým preparátom lege artis.

37. Vyššie uvedené ale nič nemení na tom, že otázka, či obžalovaný je alebo nie je, psychiatrický pacient, je pre jeho väzobné stíhanie marginálna.

K nenahradeniu väzby obžalovaného

38. Pokiaľ ide o body II. a III. výroku napadnutého uznesenia, ktorým okresný súd nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka a nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka neprijal, tieto nezodpovedajú stavu veci a zákonu.

39. Okresnému súdu je potrebné vytknúť, že rozhodol v napadnutom uznesení o tej istej otázke (o dohlade probačného a mediačného úradníka) dvoma výrokmi. Možnosťou nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka sa musia súdy zaoberať z úradnej povinnosti (lat. ex officio), teda aj v prípade, ak o to obžalovaný nepožiada. Ak to ale obžalovaný výslovne navrhne, potom má posúdenie takejto jeho žiadosti prednosť. A od toho sa odvíja aj výroková logika. Ak sa nahradením väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zaoberal súd z úradnej povinnosti a nezistil splnenie podmienok pre tento procesný postup, potom v enunuciáte s použitím cit. ust. § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. rozhodne, že sa väzba obžalovaného týmto inštitútom nenahrádza. A pokiaľ to obžalovaný výslovne navrhol (požiadal) tak, ako v tomto prípade, potom pri nezistení podmienok na tento procesný postup v enunuciáte s použitím cit. ust. § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. súd rozhodne, že sa žiadosť obžalovaného o nahradenie väzby

dohľadom probačného a mediačného zamietá. Slovné spojenie použité okresným súdom v bode III. výroku „návrh... neprijíma“ z tohto pohľadu nezodpovedá ani dikcii zákona a s istotou ani zaužívanej súdnej praxi.

40. Okresnému súdu je potrebné ďalej vytknúť aj spôsob, akým nenahradenie väzby odôvodnil. Konkrétne okresný súd v odôvodnení uviedol: „Vzhľadom na osobu obvineného preto nie je možné v súčasnom štádiu trestného stíhania väzbu obvineného nahradiť žiadnym z inštitútov uvedených v Trestnom poriadku. Okresný súd má za to, že obvinený nespĺňa podmienky na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení, ako ani písomným sľubom v tomto štádiu trestného konania, nakoľko týmito inštitútmi by nebolo možné dostatočne eliminovať obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti obvineným. Preto okresný súd rozhodol vo vzťahu k nahradeniu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka i písomným sľubom tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.“ Takáto argumentácia je vágna, nezodpovedajúca podmienkam kladným na tento druh odôvodnenia a je ústavne nekonformná.

41. Keďže ako už bolo vyššie uvedené, tvoria rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa v sťažnostnom konaní vzájomnú jednotu, krajský súd chýbajúcu argumentáciu znova sám doplnil.

42. Žiadosť obžalovaného o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka bola zamietnutá z dôvodu, že dôvodná obava z možného pokračovania v trestnej činnosti je v tomto štádiu trestného stíhania stále natoľko intenzívna, že s prihliadnutím na objektívne možnosti realizácie dohľadu zo strany samotného probačného úradníka a tiež predpokladaný efekt takéhoto dohľadu sa táto forma javí ako nedostatočná a neadekvátne, a to aj pri nariadenej kontrole elektronickými prostriedkami. Tento inštitút ani s nariadenou kontrolou totiž nie je spôsobilý reálne zabrániť obžalovanému v pokračovaní v trestnej činnosti, prípadne v dokonaní toho, čím mal poškodenej opakovane hroziť. Tento záver sa opiera predovšetkým o trestnú minulosť obžalovaného. Predsa ak ho nemali od trestnej činnosti, pre ktorú je aktuálne trestne stíhaný, odradiť ani minulé odsúdenia, dokonca ani niekoľko ročný nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý v minulosti vykonal a ani to, že mu od 28.6.2020 znova plynula 5-ročná skúšobná doba podmiennečného odsúdenia za inú úmyselnú trestnú činnosť, tak je iluzórne sa domnievať, že by práve v tomto prípade súdom nariadený dohľad probačného a mediačného úradníka mal splniť sledovaný účel a že by práve teraz mal rešpektovať súdom stanovené pravidlá.

43. Touto optikou je potrebné nazerať aj na písomný sľub obžalovaného, preto ho správne okresný súd vyhodnotil ako nedostatočný a neadekvátny a postupom podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. ho neprijal. Tento výrok napadnutého uznesenia tak zodpovedá stavu veci a zákonu.

44. K nahradeniu väzby krajský súd poznamenáva, že čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepriznáva jednotlivcovi absolútne právo byť prepustený na záruku, ale umožňuje mu žiadať o prepustenie na slobodu s poskytnutím záruky. Súdnym orgánom vzniká v tejto súvislosti povinnosť zvážiť, či sa poskytnutím určitej záruky dosiahne rovnaký účel, aký bol sledovaný vzatím osoby do vyšetrovacej väzby. Prepustenie na základe záruky podľa § 80 Tr. por. je teda len možnosťou, a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody (viď napr. nález Ústavného súdu SR zo 7. apríla 2016, sp. zn. III. ÚS 478/2015).

45. Inak povedané, procesný postup spojený s nahradením väzby alternatívnymi inštitútmi prichádza do úvahy vtedy, keď vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného nie je zjavné riziko zmarenia dosiahnutia účelu trestného konania vedeného práve prostredníctvom obmedzenia osobnej slobody obvineného vo väzbe. O taký prípad ale v posudzovanej veci nejde. Tu osoba obžalovaného a okolnosti prejednávaneho prípadu (početnosť útokov, ich frekvencia a časový faktor ich údajného páchania) tak, ako boli tieto opísané v napadnutom uznesení ako aj vyššie v texte, nedávajú dostatočnú záruku na to, aby mohol byť účel väzby dosiahnutý niektorým z uvedených alternatívnych inštitútov, prípadne ich kombináciou.

46. Na úplný záver krajský súd dodáva, že podľa jeho názoru v posudzovanom prípade väzba obžalovaného aj v súčasnej fáze trestného konania reflektuje na zásady primeranosti a zdržanlivosti a spĺňa aj atribúty proporcionality.

Záverečné zhrnutie

47. Keďže krajský súd v postupe okresného súdu identifikoval pochybenie opísané vyššie v texte, posúdil sťažnosť obžalovaného ako dôvodnú a napadnuté uznesenie postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. por. v oddeliteľnej časti, konkrétne v bodoch II. a III. zrušil a sám rozhodol tak, že podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa žiadosť obžalovaného A. B. o nahradenie jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zamietá.

48. Súčasne je dôležité poznamenať, že z pohľadu obžalovaného na podklade jeho sťažnosti nejde o zmenu k horšiemu v zmysle ust. § 195 ods. 1 Tr. por., keďže precizovanie ch výrokovvej časti v konečnom dôsledku nič nemení na správnosti záverov okresného súdu, že neboli splnené zákonné podmienky

na alternovanie väzby obžalovaného miernejším prostriedkom, teda sa v konečnom dôsledku nijako nezhoršilo jeho postavenie oproti napadnutému uzneseniu.

49. O podanej sťažnosti pritom krajský súd rozhodol na neverejnom zasadnutí do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou lehotou väzby v prípravnom konaní tak, ako to predpokladá Trestný poriadok.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.